

CICLOTURISM MONTAN IN CARPATI

**Mountain Biking-ul recreativ-turistic - factor
de dezvoltare si forma de turism sustenabil in Carpati**

autor:

Radu Mititean

director executiv - Clubul de Cicloturism NAPOCA

www.ccn.ro

presedinte – Federatia Biciclistilor din Romania

www.biciclisti.ro

CUPRINS

- 1 INTRODUCERE
- 2 CICLOTURISMUL MONTAN
- 3 POTENTIALUL CICLOTURISTIC CARPATIN
- 4 COMPONENTA MTB IN R.N.T.C.M.R.
- 5 CONCLUZII SI INCHEIERE

1 INTRODUCERE

1.1 TURISM ACTIV / SPORTIV MONTAN NEMOTORIZAT (1)

- turism montan **pedestru** (*trekking, hiking, backpacking*)
- turism montan **ecvestru**
- **speo** (*speoturism, speologie explorativa, TSA...*)
- **alpinism si escalada** (*de stanca, de gheata, de iarna...*)

1.1 TURISM ACTIV / SPORTIV MONTAN NEMOTORIZAT (2)

- **schi alpin** (*de varianta / freeride, de tura, schi-alpinism*)
- **para & delta** (*DV, de altitudine, de distanta, bivuac...*)
- **whitewater** (*rafting, kajaking, hydrospeed, canyoning...*)
- **mountain biking** (*MTB turistic, MTB sportiv...*)

1.2 BICICLETA

Bicicleta este, printre altele, un mijloc de transport:

- modern, al viitorului
- reduce costurile de infrastructura si ambuteiajele
- comod si versatil
- suficient de rapid
- relativ ieftin
- accesibil aproape oricui
- ecologic
- sanatos

Domenii de utilizare a bicicletei:

- utilitar
- sportiv
- recreativ

Biciclismul recreativ:

- plimbare cu bicicleta
- cicloturism
 - de sosea
 - de munte

2 CICLOTURISMUL MONTAN

2.1 *CICLOTURISMUL*

permite vizitarea multor obiective turistice naturale si culturale:

- intr-un timp scurt
- cu costuri reduse
- intr-un mod - mai apropiat de natura
 - mai apropiat de oameni
 - mai prietenos fata de cultura
 - mai prietenos fata de mediul inconjurator

2.2 BICICLETA DE MUNTE

Caracteristici ale unui MTB de tura:

- **roti** de 26, 27,5 sau 29 toli
- **anvelope groase** (1,9 - 2,3") puternic **profilate**
- **cadru** uneori **articulat**
- **furca** de regula **telescopica**
- **ghidon drept**, de regula cu coarne
- multe **viteze** (21-30, din 2-3 foi x 7-10 pinioane)

Caracteristici ale unui MTB utilizat in scop turistic:

- **pentru ture fara bagaj mare:**

poate fi un MTB obisnuit, sportiv, de cross-country

- **pentru ture cu bagaj mare:**

necesita portbagaj de spate, eventual si de fata („lowrider“), aripi clasice, sacose de cadru

- **pentru ture care ajung si pe drumuri publice:**

necesita echipare cu catadioptri, lumini fata si spate, sonerie

2.3 *CICLOTURISMUL MONTAN*

Avantaje specifice: MTB-ul turistic combina :

- placerea si avantajele petrecerii timpului liber in munti
- activitatea fizica sustinuta
- posibilitatea de parcurge itinerarii mai lungi si a vizita obiective turistice mai numeroase si variate decat pe jos
- un impact ecologic minor, compatibil cu orice zona

Ce permite MTB-ul turistic? (1)

- **distanțe parcurse de:**
 - **40-100 km / zi**
 - **zeci / sute / mii km in total pe o tura**
- **diferențe de nivel de până la 2000 m urcus pe zi**
- **bagaje de 5 - 30 kg**

Ce permite MTB-ul turistic? (2)

- **independenta**: e forma de turism neasistat sau semiasistat (nu exista vehicul de insotire), cazari indoor sau campare
- **flexibilitate**: poti oricand schimba traseul, lungi sau scurta etapele, face pauze, combina cu alte forme de turism / sport
- **versatilitate**: aproape orice cai de comunicatii (cu exceptia potecilor abrupte, bolovanoase sau adancite...)

Ce necesita MTB-ul turistic ca si echipament ? (1)

- **MTB** (bicicleta de munte) in buna stare si adecvat echipata
- **recipienti specifici (rucsac de tura sau sacose de cadru)**
- **bidoane** sau alt sistem, **ochelari, casca, frontala**
- **imbracaminte & incaltaminte** adecv.(si pt. ploaie, frig, vant)
- **mat.orientare & info** (mobil, GPS, harta / ghid, busola, foto)

Ce necesita MTB-ul turistic ca si echipament ? (2)

- **apa si mancare** in cantitate & calitate adecvata
- **trusa tehnica** (pompa, ulei, scule si piese de schimb)
- **trusa medicala** (in principal pt prim-ajutor la traumatisme)
- **echipament campare** / bivuac (daca e cazul)

*Ce **necesita** MTB-ul turistic d.p.d.v. **nematerial** ? (1)*

- **experienta** adecvata de **turism si sport montan** general
- **cunostinte** bune de **mers cu bicicleta** incl. pe drumuri „rele“
- nivel adecvat de **antrenament fizic** pt. efort
- nivel adecvat de **antrenament psihic** pt. ture montane

*Ce **necesita** MTB-ul turistic d.p.d.v. **nematerial** ? (2)*

- stare de **sanatate** adecvata turei propuse
- buna **informare** privind zona si traseul propus
- cunostinte elementare de **prim-ajutor** medical
- cunostinte elementare de **reparat si intretinut bicicleta**
- cunostinte despre ~ si respect pentru **natura**

Clasificari relevante ale MTB-ului turistic:

- dupa **calea de comunicatie** folosita:
 - de "drum forestier"
 - offroad
- dupa **cantitatea de bagaje**:
 - cu bagaje mari
 - cu daypack
- dupa **durata turei**:
 - de lung parcurs
 - de o zi

Unde practicam cicloturism montan ?

- drum public nemodernizat
- drum auto forestier
- drum de camion
- drum de tractor
- drum de care / jeep
- poteci late, nu foarte abrupte
- altele

*=> In orice zona de deal si munte in care permit
relieful / caile de comunicatie*

3 POTENTIALUL CICLOTURISTIC CARPATIN

3.1 ATUURI GENERALE (*pt turism & cicloturism*)

Atuurile României ca potențial cicloturistic (1):

- **relieful** favorabil;
- **peisajul** variat și atractiv;
- **multitudinea și varietatea de obiective** turistice;
- **diversitatea** culturală, antropologică și ocupațională;
- localnici **prietenoși** și săritori;

Atuurile României ca potențial cicloturistic (2):

- rețea densă și variată de **căi de comunicație**;
- **climă** acceptabilă și chiar favorabilă;
- **prețuri** / costuri în general rezonabile;
- posibilități bune de **telecomunicații**;
- disponibilitate acceptabilă (cantitativ și parțial și calitativ) a **serviciilor de sănătate**;
- **risc** relativ **redus** pt. siguranța & sănătatea cicloturiștilor.

3.2 ATUURI SPECIFICE (*pt cicloturism montan*)

Atuuri specifice pt turism MTB (1)

Multe dintre masivele montane din Carpații românești se preteaza bine sau foarte bine la mountain biking de **toate tipurile și gradele** de dificultate

...de la trasee ușoare pe drumuri carosabile publice nemodernizate sau auto forestiere...

...până la lungi ture de creastă pe poteci mai accidentate și cu diferențe de nivel ridicate....

Atuuri specifice pt turism MTB (2)

Practic, orice cale de comunicație (potecă, drum de care, drum de tractor, drum auto forestier etc.) din orice masiv montan este accesibilă pentru mountain biking

Excepțiile sunt puține: rezervații naturale cu regim sever, zone de frontieră, poligoane militare, exploatare active...

Atuuri specifice pt turism MTB (3)

Pe drumurile auto forestiere și industriale se circulă în general fără probleme în scop cicloturistic

Trebuie desigur atenție sporită la traficul auto forestier sau industrial și la corhănitul buștenilor, încărcarea în camioane sau alte activități specifice, fiind vorba, în general, de drumuri nedestinate circulației publice...

Atuuri specifice pt turism MTB (4)

Circulația cicloturistică este în principiu tolerată și pe drumuri înguste și poteci

Dar:

- se va circula numai în zonele cu trafic pietonal redus*
- se va acorda prioritate utilizatorilor cărora le e destinată în principal acea cale de comunicație*

3.3 EXEMPLE DE ZONE SI TRASEE FAVORABILE (din Carpati pentru cicloturism montan)

Zone foarte favorabile pt. cicloturism montan (1):

- Chioarul și Lăpușul
- Țara Năsăudului
- Bucovina
- Ținutul Neamțului
- Zona centrală și sudică a Carpaților Orientali

Zone foarte favorabile pt. cicloturism montan (2):

- *Apusenii*
- *Carpații de Curbură*
- *Munții dintre Olt și Jiu*
- *Munții Banatului*
- *Zona Văii Prahovei și Bârsei*
- *Nordul Dobrogei*

Trasee foarte favorabile pt. cicloturism montan (1):

Culmile principale ale munților:

- *Suhard*
- *Rarău*
- *Obcina Mestecănișului*
- *Grohotiș*
- *Baiului*
- *Bucegi*
- *Gilău-Muntele Mare*
- *Vlădeasa*
- *Latoriței*
- *Poiana Rusca*

Trasee foarte favorabile pt. cicloturism montan (2):

Văi (tot parcursul sau partea montană) precum :

- *Cernei*
- *Frumoasei*
- *Sadului*
- *Lotrului*
- *Ialomiței*
- *Doftanei*
- *Bâscei Mari*
- *Bâscei Mici*
- *Uzului*
- *Someșului Rece*

Trasee foarte favorabile pt. cicloturism montan (3):

Șosele nemodernizate de altitudine :

Traniezerul

*= drum ce urca la
peste 2000 metri
parcurgand o parte din
creasta masivului
Iezer-Papusa*

Transcălimanul

*= drumul care trece de la
Gura Haitii la Lunca Bradului
sau Toplița, atingând 2000 m
sub vf. Reșițiș*

Trasee foarte favorabile pt. cicloturism montan (4):

Alte drumuri neasfaltate, ce trec pasuri, precum :

- Jiu-Cerna
- Vâlcan
- Tărtărau II
- Curm. Oltețului
- Buceciu
- Muncel
- Predeluș
- Boncuța
- Uz
- Comandău
- Bălan
- Stânișoara
- Păltiniș
- Rotunda
- Pietrii
- Neteda
- 10 Hotare
- Steaua
- Vidra
- Călineasa
- La Tină
- Dobrin
- Plopi

Trasee foarte favorabile pt. cicloturism montan (5):

Drumuri care urcă pe vârfuri montane, precum :

- Cucurbăta Mare
- Muntele Mare
- Vlădeasa
- Găina
- Țarcu
- Semenici
- Mt.Mic
- Omu
- Cozia
- Penteleu
- Lăcăuți
- Rețițiș
- Mestecăniș
- Rarău

3.4 PROBLEME SI OBSTACOLE

in dezvoltarea cicloturismului montan in Carpati

Factori nespecifici ce limiteaza MTB turistic:

- cultura biciclistica redusa la nivel public
- cultura publica redusa in sfera outdoor montan
- legislatie neclara, eliptica sau nefavorabila
- dificultati de luat bicicleta in mijloace de transport in comun
- reducere a accesibilitatii cailor de comunicatie
- inadecvare servicii cazare, masa, transfer bagaje...

Factori specifici ce limiteaza MTB turistic:

- **deficit de servicii** specifice adecvate (*magazine, service-uri, centre de inchiriere, agentii de turism, ghizi, ...*)
- **lipsa de surse** adecvate de **informare** (*harti, ghiduri, centre de informare, site-uri...*)
- **lipsa de marcare trasee** specifice (*lipsa resurse, planuri, cadru legislativ.....*)

4 MTB-ul in PROIECTUL R.N.T.C.M.R

RETEAUA NATIONALA DE TRASEE CICLOTURISTICE MARCATE DIN ROMANIA

4.1 GENERALITATI DESPRE RNTCMR

Proiectul RNTCMR:

- a fost elaborat de CCN si propus autoritatilor inca din 1998
- este sustinut de multe organizatii din tara si din UE
- asteapta in continuare sa fie oficializat (ca HG)
- are o componenta importanta de MTBiking turistic

Proiectul RNTCMR:

- propune instituirea unei retele nationale integrate de trasee cicloturistice marcate, atat de **sosea** cat si de **munte** (MTB)
- propune **metodologie unitara** de proiectare, avizare, evidenta, marcare, amenajare, administrare si intretinere si a traseelor de MTB turistic
- propune integrare cu alte retele nationale si internationale

Traseele de MTB din RNTCMR
vor fi de **trei ranguri**:

- nationale (**N**)
- regionale (**R**)
- locale (**L**)

Traseele cicloturistice montane **NATIONALE**:

- vor fi de tip liniar, cu lungime 250-500 km
- se vor intersecta reciproc, formand o retea
- vor fi in numar de 8:
 - 2 N-S, de-a lungul Carpatilor Orientali
 - 2 N-S, de-a lungul Carpatilor Occidentali
 - 2 V-E, de-a lungul Carpatilor Meridionali
 - 2 V-E, traversand Apusenii si Orientalii
- se vor putea parcurge si cu bagaj mare pe timp umed

RNTCR
draft structura

trasee nationale

rosu: de sosea
verde: de MTB

Traseele cicloturistice montane **REGIONALE:**

- vor fi de tip circuit, cu lungime 100-300 km
- se vor grefa pe minim un traseu national
- vor acoperi toate zonele montane
- se vor putea parcurge si cu bagaje mari pe timp umed

Traseele cicloturistice montane **LOCALE**:

- vor fi de tip circuit, cu lungime 3-100 km
- se vor grefa de regula pe minim un traseu regional
- vor acoperi treptat diverse zone, in functie de cerere
- vor putea fi parcurse intr-o zi
- cele mai dificile nu vor fi destinate a fi parcurse cu bagaje mari sau pe timp umed

Traseele de MTB din RNTCMR
vor fi de **patru grade** de dificultate:

- usor (**L**) – culoare cod albastru
- mediu (**M**) – culoare cod rosu
- dificil (**D**) – culoare cod negru
- expert (**E**) – culoare cod negru/galben

Traseele vor fi **divizate** pe:

- ***etape***
- ***sectiuni***
- ***segmente***

Fiecarui traseu i se va atribui:

- o ***denumire***
- un ***indicativ alfanumeric***
- o ***sigla***
- o ***tema***

4.2 SISTEMUL DE MARCARE

a traseelor ciclotruistice montane

- analog sistemului de marcare a traseelor pentru turism montan pedestru cf. HG 77/2003
- se bazeaza pe pictograme aplicate prin vopsire, iar in puncte mai importante pe sageti si panouri continand informatii mai bogate

Semnele de marcaj comun

= *pictograma*
„cicloturism montan“

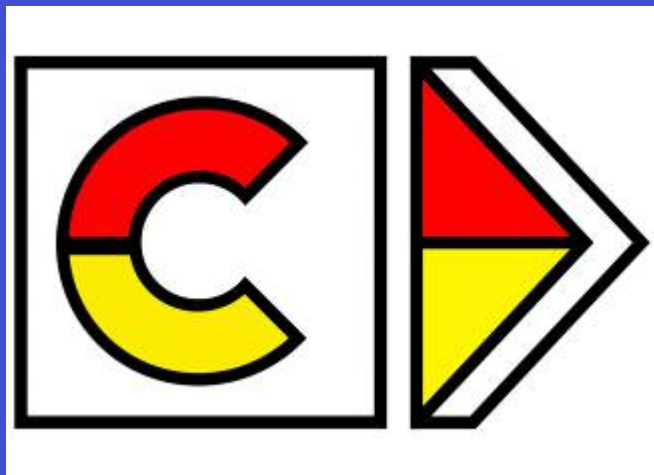

Semnele de marcaj specific („C“)

- culoare:- **rosie** (pt trasee **nationale**)
 - **albastra** sau **galbena** (pt. tr.**regionale**)
 - **bicolor** (pt tr. **locale**)
- pe fond **alb patrat** cu **latura de:**
 - 16 cm (cand e aplicat prin vopsire pe substrat)
 - 10 cm (cand e aplicat pe indicatoare / panouri).

*"C"- varianta monocroma
simpla*

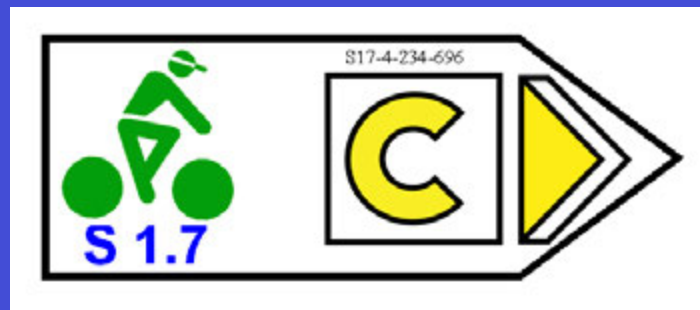

*"C"- varianta bicolora
cu sageata*

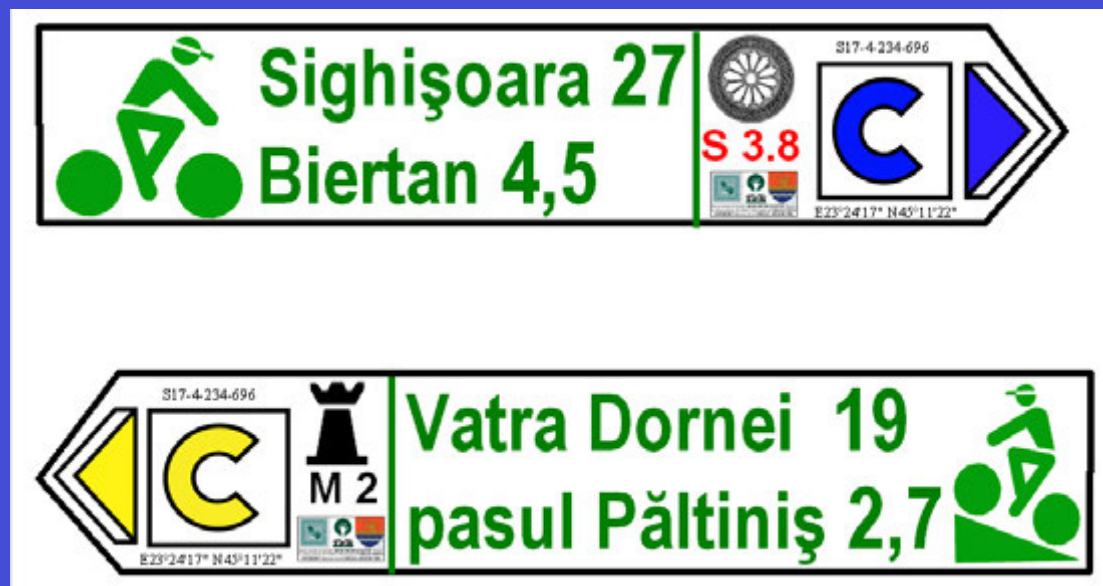

La panouri informative si sageti indicatoare:

- **Culori** de baza: **verde inchis** pe fond alb
- Text cu **litere** de **inaltime 50 mm**
- Se indica **destinatia principala** si cea **proxima**
- **Distantele** < 10 km se dau cu **precizie 0,1 km**
- Indicativul se inscrie cu **culoarea-cod** a **gradului** de **dificultate**
- se aplica **semnul specific** de marcaj (C-ul mono sau bicolor) + eventual **pictograma comuna „MTB“**

Model de indicator ordin II
(de presemnalizare si confirmare)

Model de indicator
ordin III
(de informare
si orientare)

5 CONCLUZII SI INCHIEIERE

- Turismul MTB este actualmente foarte **putin dezvoltat** in Carpatii romanesti
- Cicloturismul montan are in Romania un **potential imens** dar nevalorificat
- **Subiectul e vast** si prezenta expunere a atins doar in treacat cateva aspecte esentiale

Multumim pentru atentie!

www.ccn.ro